Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6851

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 21290 24290

Cuma 10 Eylül 1943

İtalyada Kanlı Savaşlar Başladı

Birçok yerlere çıkan Müttefikler İtalyaya yayılıyorlar - Alman kuvvetlerile ilk temas - Amerikan kuvvetleri Napoliyi, Almanlar da Cenovayı işgal ettiler

İtalyan filosu Müttefiklere iltihak ediyor — Eisenhover Romada Badoglio ile görüştü

İtalyan mütarekesi

İtalyanın teslim olması dünya efkârında fazla bir hayret uyandırmadı. Bundan üç sene ve üç ay önce, hiç bir hayatî zaruret bahis mevzuu değilken, sırf bir takım yanlış menfaat hesablarına dayanarak bildiğimiz şekilde harbe giren bu millet, kuvveti tükenip de hesablarında aldandığını gördüğü gün, elbette harbden çıkmanın bir yolunu arıyacak, bu uğurda icab ederse büyük fedakârlıklara katlanmaktan çekinmiyecekti. Afrikada Mihver için dayanma imkânları artık kalmadığı zaman İtalyanın mukadderatı da açıkça kendini göstermişti.

Ancak, dünya efkârınca pek anlaşılamıyan nokta, Müttefiklerin (kayıdsız, şartsız teslim) prensipinde ısrar etmeleri idi. Maddî, manevî bütün mukavemet imkânları nekadar hırpalanırsa hırpalansın, bir milletin böyle yıkıcı ve öldürücü bir teklife kendiliğinden boyun eğeceğine akıl erdirmek güç oluyordu. Umumî kanaate göre İtalya, toprağına ayak basan düşmanlarına karşı elinden geldiği kadar mukavemet gösterecek ve bu müddet içinde kendisi için nisbeten az zararlı bir mütarekeye kavuşma imkânlarını arıyacaktı.

Nihayet düşmanlarile imzalamağa muvaffak olduğu mütareke, bu bakımdan İtalyanın hiç de iftihar edebileceği bir vesika değildir. O kadar değildir ki, faşizm devrildikten sonra «şerefli» bir barış uğrunda silâhı elden bırakmıyan Badoglio hükûmetinin, ne maksadla daha altı hafta harbe devam ederek masum kurbanların sayısını kabartmaktan çekinmediğine akıl erdirmek güçtür.

Müttefik tebliğleri, teslim keyfiyetinin (kayıdsız, şartsız) olduğu noktasında ısrar ediyorlar. Müttefiklerin gururunu okşıyan bu hâdise, eğer bu kadarla kalsaydı, İtalyan milleti için şüphesiz haysiyet kırıcı bir netice sayılacaktı. Fakat Badoglio hükûmetinin daha da ileri giderek manevî bakımdan oldukça mes'uliyetli ve ağır fedakârlıkları göze aldığını hissettiren işaretler var.

Bir defa mütareke konuşmaları günlerce sürmüştür. Bu kadar uzun konuşmalar sonunda yalnız iki kelimelik bir teslim şartına varılmıyacağı tahmin edilebilir. Sonra İtalya ile Müttefikler arasında imzalanan vesika gizli tutulmaktadır. Buna bakarak İtalyanın dünkü müttefiki aleyhine Anglo - Saksonlara karşı bir takım taahhüdlere girişmiş olduğu düşünülebilir. Nihayet, Mareşal Badoglio'nun millete hitaben neşrettiği beyannamede, İngiliz ve Amerikan kuvvetlerinden gayri, bütün yabancı müdahalelerin İtalyan ordusu tarafından silâhla karşılanacağının bildirilmesi, bu hususta şüpheye yer bırakmıyacak kadar açıktı. Nitekim dün gelen telgraflar şurada burada İtalyan ve Alman kuvvetleri arasında çarpışmalar başladığını bildiriyordu. Şimdilik gelip geçici görünen bu çarpışmaların yakında esaslı bir cephe dövüşü şeklini alması da imkânsız sayılmamalıdır. O takdirde İtalya, tarihte ikinci defa olarak harb içinde cephe değiştirmiş olacak ve dünkü düşmanlarının eteğine sarılıp dünkü müttefikine karşı silâh çekmeğe çalışacaktır.

Neticesi ne olursa olsun böyle bir hareketten gurur duyacak millet yeryüzünde yoktur. Esasen kimsenin zorlamadığı bir harbe lüzumsuz yere ve mağlûb bir milleti arkadan vurarak biçimsiz bir şekilde giren İtalya, böylelikle ayni harbden belki daha yakışıksız bir şekilde yakasını sıyıracağını sanmaktadır. Harbe karıştığı gündenberi ortağına hiç bir faydası dokunmıyan, bilâkis ona ağır bir yük olup beline asılan bu devlet, bugün imzaladığı mütareke ile eski müttefikini oldukça güç bir duruma sokmaktadır. Cenub Almanyanın hava akınlarına hedef teşkil etmesi, Balkanlarda polis vazifesi gören İtalyan tümenlerinin yerine yeni kuvvetler getirmek zarureti, Sardunya ve Korsika gibi Fransaya yakın adaların Müttefikler eline geçmesi bu güçlüklerin başlıcalarıdır.

Bununla beraber, Mussolini'nin işten uzaklaştırıldığı gündenberi Romadaki değişiklikleri yakından takib eden Almanyanın yeni vaziyet karşısında icab eden tedbirleri almış olacağı da tabiidir. Bunların neler olduğunu hâdiseler geliştikçe günden güne hep beraber öğreneceğiz.

NADİR NADİ

İtalyan Başvekilinin mesajları

Mareşal Badoglio, eski müttefiklerine İtalyanın niçin teslim olduğunu izah etti

Şimal Afrika Müttefik umum karargâhı 9 (a.a.) — Bugünkü tebliğ:

Sabahın saat dördünde Napoli bölgesinde karaya çıkan General Eisenhower Müttefik kuvvetlerinin harekâtı memnuniyet verici bir şekilde devam etmektedir.

Kıt'alarımız Alman kuvvetlerile temasa gelmiş ve esirler alınmıştır. İhrac harekâtı İngiliz ve Birleşik Amerika bahriye kuvvetlerinin himayesi altında vuku bulmuştur.

Kıt'aların top ve taşıtlarile birlikte karaya çıkarılması plân mucibince yapılmaktadır.

Diğer çıkarma yapılan yerler

Londra 9 (a.a.) — Amerika beşinci ordusunun Napoliye çıktığı resmen bildirilmiştir. Başka Müttefik kıt'alar, Napoliden 75 kilometre şimalde Gate körfezinde karaya çıkmışlardır. Müttefiklerin Livorno ve Pisa'da da karaya çıktıkları anlaşılmıştır. 7 nci Amerikan ve 8 inci İngiliz orduları arasında sıkışıp kalan Alman askerlerinin sayısı malûm değildir.

Henüz teeyyüd etmiyen bazı haberlere göre İngiliz, Kanada ve Amerika kuvvetleri şimal İtalyaya, Romanın cenubuna, Cenova ve Sardunyaya çıkarılmıştır.

İtalyan kaynaklarından alınan haberlere göre, Korsikada bulunan İtalyan garnizonu bu adada bulunan Alman kıt'alarını esir etmiştir.

Almanlarla İtalyanlar arasında kanlı çarpışmalar

Londra 9 (B.B.C.) — Tahmin edildiğine göre Almanlar şimal İtalyada kendilerini inadla müdafaa edecekler ve faşist Quisling hükûmetini buraya nakledeceklerdir. Şimdiden bu mıntakada örfî idare ilân etmişlerdir. Milâno ve Torino halen Almanların kontrolu altında bulunmaktadır. Diğer bir habere göre ise İtalyan Bersaglieri kıta'ları Brenner geçidini işgal etmişlerdir. İtalyanın muhtelif yerlerinde İtalyanlarla Almanlar arasında şiddetli çarpışmalar devam etmektedir. Bilhassa Pavia ve Crotonede bu çarpışmalar pek kanlı olmuştur. Her iki tarafın ağır zayiatı olduğu bildirilmektedir.

8 inci orduya mensub İngiliz askerleri harab olmuş bir İtalyan şehrini işgal ediyorlar

İtalya niçin teslim olmuş?

Londra 9 (B.B.C.) — Mareşal Badoglio bugün Hitlerle İtalyanın müttefiki olan bütün hükûmetlere birer telgraf göndererek İtalyayı teslim olmağa sevkeden sebebleri izah etmiştir.

Bu telgrafa göre, İtalyanın Milano, Napoli, Palermo gibi büyük şehirleri bombardıman yüzünden harab olmuş, İtalyan sanayii fena halde aksamış, ve İtalyanın bütün levazımı tükenmiştir. Vaziyet, bir harbi kazanmağa müsaid olmadıktan başka bir müdafaa harbi yapmağa da müsaid değildi. Bu şartlar içinde harbe devam etmek beyhude olduğundan teslim olmak kararı verilmiştir.

Eisenhower Romada Badoglio ile görüşmüş

Londra 9 (a.a.) — Cezayir radyosunun bildirdiğine göre, General Eisenhower, uçakla İtalyaya giderek şartsız teslimi hakkında son dakikada bazı noktaların tesbiti için Mareşal Badoglio ile görüşmüştür.

Albay Stimson'un beyanatı

Washington 9 (a.a.) — Harbiye Nazırı Albay Stimson, Napoli bölgesinin muhtelif kumsallarına çıkan Müttefik kuvvetlerinin Birleşik Amerika 5 inci ordusuna mensub unsurlardan mürekkeb ol-

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Balkanlarda

Yunanistanda ve Zagreb'de bulunan İtalyan askerlerinin silâhı alındı

Hırvatlar Dalmaçyaya girdi

Telgraf haberlerinden çok karışık bir halde bulunduğu anlaşılan İtalyada Müttefiklerin yeni ihrac mıntakalarını, Alman kuvvetlerinin çekiliş istikametini ve şimalde muhtemel esas muharebe hattını gösterir harita

Atina 9 (T.P.) — Yunanistanda bulunan İtalyan kıt'aları plân dairesinde silâhlarından tecrid edilmektedirler. Müteaddid İtalyan birlikleri Amanlarla beraber, İtalyanın hürriyat ve istiklâli için

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

20 nci yıldönümü

Partinin bu mutlu günü dün Ankarada ve yurdun her tarafında törenle kutlandı

Millî Şefimize

Partililerin sonsuz bağlılıkları bildirildi

Ankara 9 (a.a.) — C. H. Partisinin 20 nci yıldönümü münasebetile bugün saat 18 de Ankara Halkevinde büyük kutlulama töreni yapılmıştır.

Törende B. M. Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, C. H. Partisi Genel Başkan vekili Başvekil Şükrü Saracoğlu, vekiller, C. H. Partisi Genel Sekreteri Memduh Şevket Esendal, Parti umumî idare heyeti azaları, Riyaseticumhur Umumî kâtibi Kemal Gedeleç ve diğer erkân hazır bulunmuşlardır. Törene İstiklâl marşile başlanmış, bunu Parti

(Arkası Sa. 3; Sü. 7 de)

Partimizin Genel Başkan Vekili Şükrü Saracoğlu

Almanyada kurulan Faşist hükûmeti

Farinacci, Badoglio aleyhine şiddetli bir beyanname neşretti

Berlinde kurulan faşist İtalyan hükûmeti reisliğine getirilen kont Roberto Farinacci

Londra 9 (B.B.C.) — Bugün Alman haberler ajansının Berlinde teşekkül ettiğini bildirdiği «Millî İtalyan Faşist hükûmeti» nin başında eski faşist partisinin en ileri gelen simalarından birisi olan Kont Roberto Farinaci bulunmaktadır. Millî İtalyan faşist hükûmeti Mussolini adına hareket etmektedir.

Faşist İtalyan hükûmetinin beyannamesi

İnnsbruk 9 (T.P.) — İtalyan millî faşist hükûmeti bugün rodya ile İtalyan milletine hitaben bir beyanname neş-

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

Şark cephesinde

Ruslar Bakmaç şehrini de zaptettiler. Cenub kesiminde çok şiddetli muharebeler fasılasız devam ediyor

Berlin 9 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Donetz havzasında Sovyetler muharebeye yeni kuvvetler sürmektedirler. Devam eden muharebede düşman ağır kayıblara uğratılmaktadır.

Harkofun cenubunda ve batısında düşmanın birkaç taarruzu akamete uğratılmıştır.

Cephenin merkez kesiminde Sovyetler yalnız Kirof'un batısındaki bölgede pek büyük kuvvetlerle taarruza geçmişlerdir. Civar kesimlerde düşmanın faaliyeti geçen günlere nisbetle zayıf olmuştur. Müdafaa muharebeleri esnasında çevrilen bir düşman grupu yokedilmiştir. Alman ve Rumen hava teşkilleri dün de birçok çarpışmalarla kara ordusunu desteklemektedir. Dün Şark cephesinde 208 düşman tankı tahrib edilmiştir.

Rusların aldığı yerler

Moskova 9 (R.) — Sovyetler Birliği Mareşalı Başkumandan Stalin bugün Sovyet merkez orduları kumandanı General Rokossowky'ye hitaben neşrettiği bir günlük emirde 6 eylûlde Konotop şehrini zapteden kıt'aların iki gün süren çetin savaşlardan sonra mühim demiryol kavşağı ve Alman müdafaasının bellibaşlı istinad noktası olan Bakmaç şehrini aldıklarını bildirmektedir.

(Arkası sahife 3. sütun 2 de)

Izmirin kurtuluşu

Dün büyük törenle tes'id edildi

İzmir 9 (Telefonla) — İzmirin düşman istilâsından kurtuluşunun 21 inci yıldönümü, tezahürat ve büyük bir şevk ve heyecan içinde kutlanmıştır. Kadife kaleden Yamanlar dağı eteklerine kadar bütün şehir, liman ve etrafındaki yerler, vapurlar ve bütün diğer deniz vasıtaları bayraklarla süslenmiş ve şehrin başlıca cadde ve meydanlarına zafer takları kurulmuş, her taraf baştan başa donanmış ve halk bu güzel günü kutlamak için erkenden sokaklara dökülmüştür.

Kutlama törenlerine sabahın yedisinde büyük kurtarıcı eşsiz kahraman Atatürk'ün kurtuluş günü İzmire girerken oturup istirahat ettiği Bel kahvede yapılan bir anma toplantısı ile başlanmış ve İzmirden, Kemalpaşa'dan Bel kahveye gelen heyetler, civar köyler halkının da iştirakile büyük Atalarını anmışlardır.

Galata köprüsü kazası

Vatan vapurunun çarpmasile ikiye bölünen köprünün tamirine çalışılıyor. Bugün yapılması muhtemel

Köprü kazasından manzaralar: 1 — Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar kaza mahallinde. 2 — Kazadan sonra köprünün çarpık hali. 3— Ele geçen deniz vasıtalarile karşıdan karşıya geçmek istiyen kalabalık. 4— Köprüde açılan büyük rahne

Dün sabah Karaköy köprüsü, Vatan şilebinin sulara kapılarak çarpması üzerine hasara uğramıştır. Halice girecek olan Vatan Şilebi kılavuz romorkörüne çımasını vermiş ve köprünün açık gözüne müteveccihen hareket etmiştir. Bu esnada çıma kopmuş, gemi şiddetle akan sulara kapılarak Köprünün Boğaziçi is-

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Askerî vaziyet

İtalyanın teslim olmasından sonra yeni vaziyet

Yazan: Emekli General
H. Emir Erkilet

Makyavel'in memleketi İtalya, ordusu yok edilmeden ve topraklarının çoğu işgal olunmadan, mücadelenin orta yerinde, Mareşal Badoglio elile nihayet Müttefiklere kayıdsız ve şartsız teslim oldu. Garibdir ki, 8 eylûl tarihine kadar, her türlü yayın ve basın vasıtalarile harbe devamdan, düşmana mukavemetten, şereften ve namustan bahseden ve filen de savaşır görünen İtalyanın Başvekili, Müttefiklerle haftalardanberi pişirerek bu ayın üçünde Sicilyada delegesine imza ettirdiği mütareke münasebetile yazdığı beyannameyi Roma ve diğer İtalya telsizlerile yaymıyarak radyoda okunsun için şimal Afrika Müttefikler genel karargâhına yollamıştır.

Bu bildiriğe göre: «İtalyan hükûmeti, ezici kuvvetlere karşı müsavi olmıyan şartlarla savaşa devam etmekte imkânsızlık görmüş ve İtalyan milletini gelecekte daha ağır ıstırablardan korumak için Müttefik İngiliz - Amerikan kuvvetlerinin başkomutanı General Eisenhower'den mütareke istemiştir. Bu taleb dikkate alınmıştır. Buna nazaran bütün İtalyan kuvvetleri, nerede bulunursa bulunsunlar İngiliz - Amerikan kuvvetlerine karşı her türlü muhasamayı durduracak, fakat başka cihetlerden gelecek olan taarruzlara karşı koyacaklardır.»

Bu beyanat gösteriyor ki İtalya, kayıdsız ve şartsız teslim prensipi üstüne yaptığı mütareke ile bir gün icab ederse, yani Müttefikler isterlerse bunlarla birlikte eski müttefiki ve silâh arkadaşı Almanyaya karşı bile savaşmayı göze almıştır. Demek ki İtalya Müttefiklerle mütareke yapmakla ne memleketini, ne halkı tamamile savaş dışına çıkaramamış ve Badoglio'nun beyannamesinde mütarekeyi haklı ve lüzumlu göstermek için ileri sürülen «İtalyan milletini daha ağır ıstırablardan korumak» kaydı şimdiden sözde kalmağa mahkûmdur.

General Eisenhower de yaydığı hususî tebliğde: «İtalya hükûmetinin kayıdsız ve şartsız teslimi kabul ettiğini ve bu sebeble Müttefik ordular başkumandanı sıfatile İtalya ordusuna, maddeleri İngiliz, Amerikan ve Sovyet Rusya tarafından kabul olunan, mütareke verdiğini» tasrih etmiştir. Londra radyosuna göre General Eisenhower'le Mareşal Badoglio murahhaslarının imzaladıkları mütarekede hiç bir siyasî, iktısadî ve malî madde olmayıp sırf askerî imiş. Fakat «İtalyan hükûmeti, Müttefiklerin bu hususlarda ileride yükletecekleri şartları kabul etmeği peşin olarak taahhüd etmiştir» Bu da gösteriyor ki İtalyanın ileride Müttefiklerle birlikte Almanya aleyhine geçmek ihtimali vardır.

Bu sebeble Almanlar, İtalyayı ihanetle itham ediyor ve intikam alacağını söylüyorlar. Berlin radyosu bu babda icab eden tedbirlerin şimdiden alınmağa bile başladığını bildiriyor. Bu tedbirlerin başında şüphesiz şimal İtalyayı işgal etmek gelir. Bunu mümkün kılmak için Almanlarla temasta olup Alman kumandası altına girmek ve onlarla birlikte muharebeye devam etmek istemiyen İtalyan askerî birliklerini zorla silâhtan tecride başlamışlardır.

Ayni zamanda Hırvat ordusu, şimdiye kadar Alman işgalinde bulunan Dalmaçyayı, Alman yardımile işgale başladığı gibi anlaşılan Almanlar, Mussoliniye halef olarak Almanlarla birlikte harbe devam edecek bir faşist hükûmeti kurmağa teşebbüs etmişlerdir. Eğer bu Alman tedbirleri gerçekleşir ve yürürse İtalyada yalnız Müttefiklerle Almanlar arasında muharebe devam etmekle kalmıyacak fakat ayni zamanda Alman taraflısı olanlarla olmıyan İtalyanlar arasında yeni bir mücadele başlıyacak demektir. Vehasıl İtalyanın çok meraklı ve belki eskisinden daha şiddetli hâdiselere sahne olması ihtimali ziyadedir.

Müttefikler ise Almanların Apenin dağlarını işgal ederek tedbir almalarını önlemek için İtalyanın, Romanın 190 Km. cenubunda Napoliden, 275 kilometre şimalinde Pisa'ya kadarki batı İtalyan sahillerine (Napoli, Gaeta, Civitavekia ve Pisa dolaylarına) büyük kuvvetler çıkarmağa başladılar. Ceneveye ve Sardunyaya dahi Müttefik kuvvetler çıktığı, gayriresmî olarak, haber veriliyor. Dün akşam Londra radyosu, Kalabriyadaki Alman kıt'alarının kaçmasına meydan vermemek için, 8 inci ordunun yarımadanın boğaz kısmına da kuvvet çıkardığını bildirdi. Velhasıl bütün bu yeni çıkarmalardan maksad, hem cenub ve orta İtalyada bulunan Alman tümenlerinin şimale kaçmalarına meydan vermemek, hem de -kabilse- Almanlar büyük kuvvetler getirmeden şimal İtalyayı elde etmektir.

Müttefiklerin ehemmiyet verdikleri bir cihet de İtayan harb ve ticaret gemilerinin Almanların eline geçmiyerek kendilerine iltihak etmeleridir. Fakat Berlin radyosu, bunların Müttefiklerin sözlerine ehemmiyet vermiyerek yerlerinde kalacaklarını ve yeni faşist İtalyan hükûmetinin emirlerini dinliyeceklerini haber veriyor. Velhasıl görülüyor ki Müttefiklerle Badoglio evvelden anlaşmışlar ve mütareke imzalandığı halde bunun ilânını beş gün geciktirmişlerdir. Bundan maksad bu beş günde Amerikan ordusunu hazırlıyarak batı İtalyan sahillerine kolayca çıkmasını temin etmektir.

H. E. ERKİLET

Şehir haberleri

Üniversite haftası

Pazartesi günü Samsunda açılıyor

Üniversite bilgisini memleketimize yaymak ve mahallî etüdlerde bulunarak fakültelere çalışma mevzuu yapmak maksadile tertib edilen Üniversite haftasının dördüncüsü önümüzdeki pazartesi günü Samsunda açılacaktır. Haftaya iştirak edecek Üniversite profesör ve doçentleri bu sabah Ankaraya hareket edecekler; orada bir gün kaldıktan sonra Samsuna gideceklerdir. Rektör General Tevfik Sağlamın reisliğinde gidecek olan Üniversite heyeti şu profesörlerden mürekkebdir:

Hukuk Fakültesinden profesör Mehmed Ali Bilgişin, Tıb Fakültesinden profesör Tevfik Remzi Kazancıgil, profesör Muhiddin Erel, profesör Kâzım İsmail Gürkan, İktısad Fakültesinden profesör Refii Şükrü Suğla, Edebiyat Fakültesinden coğrafya profesörü Ali Tevfik Tanoğlu, Hukuk Fakültesi doçentlerinden Hıfzı Timur, Tıb Fakültesi doçentlerinden İhsan Şükrü ve Sezai Tümay.

Hafta, Rektörün bir nutku ile açılacak, müteakıb günlerde profesörler muhtelif mevzularda konferanslar verecekler, tetkikler, muayene ve konsültasyonlar yapacaklardır.

Memurlar Kooperatifi toplanamadı

İstanbul Memurlar İstihlâk Kooperatifinin fevkalâde toplantısı dün saat 17,30 da yapılacaktı. Fakat, kanunun tesbit ettiği topluluk bu defa da temin edilemediğinden toplantı geriye kalmıştır.

Şark vilâyetlerinden getirilecek kasablık hayvanlar

Devlet Denizyollarının Tunç vapuru daimî surette sığır ve koyun nakline tahsis edilmiştir. Belediye, Trabzon, Kars, Erzurum valilerine müracaatle vilâyetlerine bağlı iskelelerde sevke hazır ne kadar koyun ve sığır bulunduğunu sormuştur. Bu miktar anlaşıldıktan sonra Devlet Denizyolları bunları getirmek için vapur gönderecektir.

Tünel seferleri

Tünelin yeni kayışı takılmış, rayları da değiştirilmiş ve icab eden tamirler de yapılmış olduğundan ayın on beşinci çarşamba gününden itibaren işlemeğe başlanılması için Nafıa Vekâletinden müsaade istenilmiştir.

Bükreş büyük elçimiz geldi

Bükreş büyük elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver dün sabah Avrupa ekspresile şehrimize gelmiştir. Büyük elçi, kendisile görüşen bir arkadaşımıza:

«— İki gün İstanbulda kalarak Ankaraya gideceğim. Bir aylık mezuniyetimi burada geçireceğim ve tekrar vazifeme avdet edeceğim. Hariciye Vekâleti müsteşarlığına tayinim hakkındaki haber, bir gazetecinin uydurmasından başka bir şey değildir. Zaten Vekâlette böyle bir unvanı memuriyet olmadığı gibi barem derecem de böyle bir tayin yapılmasına imkân verdirmez. Rumanya hükûmeti de bu havadisin yersiz olduğunu Alman ajansının muhabirine bildirmiştir. Rumanya ile dostluğumuz samimi ve ayni sıcaklığını muhafaza etmektedir. Rumanyada Türk sevgisi değişmiyecektir» demiştir.

Hür Fransanın mümessili

Hür Fransanın mümessili olarak şehrimize gelmiş olan Saint - Hardonin ile İstanbuldaki Fransızların tanışması için Tepebaşında Ünyon Fransezde yarın akşam saat 20,30 da bir toplantı tertib edilmiştir. Saint - Hardonin bu münasebetle bir konuşma yapacaktır.

Dün gece büyük bir ev yandı

Dün gece saat 21 de Süleymaniyede Demirtaş mahallesinde Fetva yokuşunda hasırcı Yahyaya aid üç katlı ve 25 odalı ahşab evden yangın çıkmış, bu koca ev tamamen yanmıştır. Bu köhne bina, mal sahibi tarafından fakir halka oda oda kiraya verilmişti. Yangının, kiracıların odalarında yaktıkları ateşten çıktığı zannedilmektedir. Zabıta tahkikat yapmaktadır.

Cam silerken ölen kadın

Yüksekkaldırımda oturan Mazalto isminde 70 yaşında bir kadın; dün öğle üzeri, oturduğu evin üst kat camını silerken başı dönerek evin alt kat aralığına düşerek ölmüştür.

Güzel bir sergi

Tanınmış ressamlarımızdan Nazmi Ziyanın yedinci ölüm yıldönümü münasebetile yarınki cumartesi günü saat 15,30 da Kadıköy Halkevinde merhumun eserlerinden mürekkeb bir sergi açılacaktır.

Nazmi Ziyanın en seçkin tablolarını bir araya toplıyan bu güzel sergi, ressam Bedri Rahmi Eyüboğlunun bir hitabesile açılacak ve bunu müteakıb ressam Arif Kaptan, Nazmi Ziyanın san'at kıymetini belirten bir konuşma yapacaktır. Sergide teşhir edilecek resimlerin hasılatı merhum için yapılacak kabre tahsis edilmiştir.

Herkesin serbestçe girebileceği bu serginin ziyaretçileri pek çok olacağına şüphe edilmemektedir.

Ramazan 10 Cuma

	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
Vasatî	1 10	16 44	19 24	20 59	4 56
Ezanî	5 45	09 20	12 00	1 33	9 30

Yakın tarihe Bir bakış:

İtalya harbe nasıl girdi, nasıl çıktı?

Yazan: SÜHA SAKIB

10 haziran 1940 günü saat 16 da dün yanın her tarafında, italyanca bilen ve bilmiyen herkes, radyo başında, Mussolini'nin söyliyeceği nutku bekliyordu. Mussolini'nin Venedik sarayının balkonunda görünmesi üzerine çılgın bir alkış tufanı kopmuş, İtalyan milleti, harb hummasına tutulmuş gibi, yeryüzünü çiğnemek için Duçe'nin bir emir ve işaretini beklediğini gösteren bir tavır takınmıştı.

Duçe, o gün İngiltere ve Fransaya harb ilân ettiğini şu sözlerle bildirmişti:

«Mukadderatın tesbit etmiş olduğu saat, vatanımızın semalarında çalıyor. Karşı durulmaz kararların saati çalıyor. Harb ilânı tebliğimiz, İngiltere ve Fransa büyük elçilerine verilmiştir. İtalyan milletini çok zaman tehdid etmiş ve her zaman ilerlemesine engel olmuş olan plutokratik ve reaksiyoner garb demokrasilerine karşı harbe giriyoruz.»

Bu sözleri dinliyen İtalyan kalabalığı, Duçe'nin kararını, hararetle, hamasetle, sonu gelmiyen tezahürlerle alkışlamıştı.

Duçe daha sonra harbe niçin girdiğini anlatmıştı:

«Kara hududlarımız meselesini halletikten sonra deniz hududlarımızın meselesini müdafaa için silâha sarılıyoruz. Bizim Denizimizde bizi boğan arazi zincirlerini ve askerî zincirleri kırmak istiyoruz.»

Duçe'nin bu sözleri gayet sarihti. İtalya Akdenize hâkim olmak, İngiltere ve Fransanın bu deniz kenarında üzerindeki ve içindeki mirasına konmak emelindeydi.

Esasen bu sırada Fransa harbi, kat'î safhasına girmiş bulunuyor ve Fransa yıkılıyordu. Fransanın yıkılmasından sonra İngilterenin tekbaşına harbedeceği sanılmıyor ve onun için İtalya, bütün emellerini gerçekleştireceğine emin olarak harbe giriyordu.

İtalya, yıkılmakta olan Fransaya son darbeyi indirecek, Libyadaki ordularile bir taraftan Mısırı, diğer taraftan Tunusu tehdid edecek, Habeşistan, Eritre ve Somali'deki ordularile İngiliz Somalisini ve Sudanı ele geçirecek ve böylece İtalya büyüyecek ve muazzam bir imparatorluk vücude getirecekti. Fakat bütün bunlar İtalyan plânının yalnız bir safhasını teşkil ediyordu. Çünkü İtalya diğer taraftan deniz kuvvetlerini kullanacak, Malta, Kıbrıs, Girid ve Korsika gibi adaları da eline geçirerek Akdenizde kazanmayı umduğu hakimiyeti sağlayacaktı.

İtalya harbe bu ümidlerle girmiş ve bu ümidleri gerçekleştirmek için her cephede uğraşmıştır.

İtalyanın Fransa hududu üzerinde yaptığı harekât, Fransanın sür'atle mütareke yapması ve teslim olması yüzünden uzun sürmemiş ve bu yüzden İtalya diğer cephelere dönmüştü.

Bu cepheler içinde ilk mühim faaliyet şarkî Afrikada göze çarptı ve 1940 yılının ağustosunda İtalya, İngiliz Somalisini işgale muvaffak oldu. İngilizler bu sömürgelerini İtalyaya bırakmışlar ve İtalya bütün şarkî Afrikada tekbaşına hâkim olduğunu ilân etmişti.

Fakat İngilizler, bu İtalyan hareketine mukabele etmekte gecikmemişler ve 1941 yılının ilk ayından başlıyarak yaptıkları mukabil taarruzla adım adım bütün şarkî Afrikayı ve bütün Habeşistanı zapta muvaffak olmuşlardı. Bu yüzden 1941 senesinin nisanında bir taraftan Eritrenin merkezi olan Asmara'yı zaptettikleri gibi ayni ay içinde Habeşistanı kurtarmış ve İtalya 1941 yılının başından itibaren geçen dört ay içinde, yalnız şarkî Afrikada 300,000 asker kaybetmiş ve bütün şarkî Afrika ve Habeşistanı vermişti.

Fakat İtalyanın bu sırada uğradığı kayıb bundan ibaret değildi. İtalyan ordularının Libyadan ilerliyerek Mısır hududuna dayanmaları dolayısile Wavell'in yaptığı mukabil taarruz, İtalyan ordusuna 250,000 zayiata mal olmuş ve General Wavell 30,000 kişilik bir kuvvetle bu taarruzu başarmak yüzünden büyük bir şöhret kazanmıştı. 1940 ilkkânununda başlıyan bu hareket 1941 yılının sonkânununda semeresini vermiş bulunuyordu.

İtalya harbinin 1941 senesine aid mühim bir macerası, ilkteşrin sonlarında, Yunanistana taarruz etmesi ve Yunanistanı ortadan kaldırmak istemesi idi. Beş altı ay süren bu muharebe, İtalya namına mağlûbiyetler serisi olduğu halde Yunan milleti namına bir kahramanlık ve zafer destanı idi. Mihverin, Alman zaferleri yüzünden kazandığı prestij dahi, İtalyan mağlûbiyetleri dolayısile tehlikeye düşmüştü. Bu yüzden Almanya İtalyanın imdadına koştu ve Yugoslavyayı da çiğniyerek Yunan mukavemetini kırdı.

Bu sırada İngilterenin Mısırdan asker çekerek Yunanlılara yardım etmesinden istifade eden Libyadaki Mihver kuvvetleri, 1941 nisanından başlıyarak mukabil taarruzlara girişmişler ve bu taarruzlar Mihver kuvvetlerinin 1942 yılının temmuzunda «Elalemeyn» e, yani İskenderiyenin civarına dayanmalarile neticelenmişti.

Mısır, tam manasile büyük bir tehlike geçiriyor ve Mihverin bütün Ortaşarka hâkim olmasına ramak kalmış bulunuyordu. İtalya, neticeden o kadar emindi ki, Duçe, rivayete göre, Mısırda yapacağı geçid resmi için hazırlanmış ve Libyaya gelmişti. Fakat İngilizler ayni senenin ilkteşrininde mukabil taarruza geçmişler ve Mihverin Elalemeyn cephesini yarmışlardı. Mihver mütemadiyen ric'at ediyordu.

O kadar ki, 1943 senesinin sonkânununda şimal Afrikadaki bütün İtalyan topraklarını teslim etmiş ve böylece İtalyan İmparatorluğunun son izleri de ortadan kalkmıştı.

Mihverin Trablusgarbdan sonra Tunusta yerleşmiş bulunması yüzünden harb, buraya sıçradı. Fakat Mihver burada da ancak bir kaç ay tutunabildi ve bu senenin haziranında Mihver, Tunustan da atıldı.

Sıra İtalyanın ana topraklarında idi ve Müttefikler Sicilyaya yaptıkları çıkarmayı bu adayı istilâ etmekle neticelendirdiler. (Temmuz 1943).

25 temmuz günü Mussolini düştü!

Müttefikler, İtalya yarımadasını tehdid ediyor, İtalyan şehirlerini yakıp yıkıyor, ve İtalya bir an evvel muharebeden kurtulmak emelile çırpınıyordu.

Müttefikler 3 eylûlde yarımadanın cenubuna çıktılar. O gün İtalya teslim olmak kararını verdi ve 8 eylûl günü muhasamatı kesti.

İtalya, cihangir bir devlet olmak emelile harbe girmişti. Onun harbden nasıl çıkacağı hâlâ belli değildir. Çünkü İtalyan toprakları hâlâ harb sahnesidir. İtalya, Alman işgalinden kurtulmak, sonra normal hayata dönmek için daha çok kan dökecek ve daha çok harab olacak. Harb bittiği gün onun ne hale gelmiş olacağını kestirmek kimsenin elinde değildir.

Fakat 1940 senesinin 10 haziran günü dünyaya meydan okuyan İtalya ile 8 eylûlde teslim olan İtalya arasındaki fark, ibret gözile temaşaya değer feci bir manzara teşkil ediyor.

HEM NALINA HEM MIHINA

Zavallı İtalyan milleti!

Bugünkü yazıma, iki yıl evvel yazdığım, fakat sonra bazı sebeblerle neşrinden vazgeçip sakladığım şu yazı ile başlıyorum:

«Dün, Ankarada Gar lokantasında yemek yiyordum. Listede «spaghetti» denilen domates salçalı ve rendelenmiş bol peynirli İtalyan usulü makarna vardı. Bunu yerken şöyle düşündüm.

«Ben, güzel kokulu İtalyan aperetifi vermutu, İtalyanın beyaz Chianti şarabını, spumante denilen ve şampanya gibi köpüren kırmızı şarablarını severim.

«Ben, İtalyan peynirlerini, turşularını, kutu sardalyalarını, muhtelif sebzelerden yapılan İtalyan salatasını severim.

«Ben, Napoli usulü spaghetti'yi, bizim tatarböreğine benziyen pasteggiati denilen İtalyan hamur işini ve Pariste Boulevard des İtaliesn'deki meşhur Poccardi İtalyan lokantasında pek nefis bir tarzda pişirilen ve Manzo denilen sebzeli karışık et haşlamasını severim.

«Ben, İtalyan yemişlerini, hele 1934 te İsmail Habib Sevük ile beraber, bir yaz günü, Fransız - İtalyan hududunda Vintimille'de yediğim nefis şeftalilerle portakalları ve kassata denilen karışık dondurmaları severim.

«Ben, Napoliyi, Messinayı, çiçek cenneti Carpi adasını, Venediği, uzaktan seyretmek şartile İtalyan yanardağlarını severim.

«Ben, İtalyan edebiyatını, İtalyan tiyatrosunu, şarkıları ve operalarile İtalyan müziğini severim. Başta Caruso ile Benjamino Gigli olmak üzere, İtalyan tenorlarının ve İtalyan muganniyelerinin tatlı seslerini severim.

«Ben, İtalyan ressamlarının ve heykeltraşlarının eserlerini severim.

«Ben, İtalyanın yalnız bir şeyini sevmem. Onun da ne veya kim olduğunu sizin zekâ ve fetanetinize bırakıyorum.»

Bu yazıyı yazdıktan iki yıl sonra, İtalyada o sevmediğim şey ve şahıs yıkılıp gitti. İtalyan milleti de, onun 10 haziran 1940 ta açtığı harbden 8 eylûl 1943 te çekildi.

İtalya, 3 yıl, 2 ay 28 gün harbettikten sonra, mağlûbiyeti kabul ederek kayıdsız şartsız teslim olmuştur.

Zorla cengâver ve cihangir yapılmak istenilen san'atkâr ve hassas İtalyan milleti, 32 yıldanberi, Avrupanın en çok harbe sürüklenen milleti olduğu için, yorgun ve bitap düşmüştü. Filvaki 1911 de Trablusgarb harbile başlıyan İtalyan harbciliği bu milleti, 1915 baharında Birinci Dünya Harbine sürüklemiştir. İtalya, Büyük Harbden sonra, zorla Fiume'yi almış, arkasından Antalyayı ve Korfoyu işgal etmişse de buralarda da tutunamamış; 1935 te Habeşistana harb ilân etmiş; 1936 da İspanya iç kavgasına karışmış, 1939 da Arnavudluğu almış, 1940 haziranında İkinci Dünya harbine karışmış, ve dört buçuk ay sonra, Yunanistana saldırmış, nihayet mağlûb, harab ve perişan olarak galiblerin önünde diz çökmüştür.

«Kansız zafer» hulyası zavallı İtalyan milletine pek «kanlı bir hezimet» e mal olmuştur.

Cumhuriyet Halk sütunu

Toprak Mahsulleri Ofisinin muvakkat memurlarının ücretleri

Toprak Mahsulleri Ofisinin bu senekî mahsulü ambarlamak ve saire gibi işlerde kullanmak üzere kendilerine muayyen bazı işler verdiği muvakkat memurlar, işleri bittiği halde henüz ücretlerini alamadıklarından şikâyet etmektedirler. İlgili makamların bu maaşların bir an evvel verilmesi için tedbirler almış olduğunu kuvvetle tahmin etmekteyiz.

Kadıköy Havagazi şirketinin yersiz bir mazereti

Üsküdar, Arabzade Arifbey sokağında 25 numarada Lûtfik Karaman imzasile:

«Evime havagazi almak için Kadıköy Havagazi şirketine müracaat ettim. «Dahilî tertibatı yaptırın veririz» dediler. İstediklerini yerine getirdim. Fakat şirket epey müddettir işi sallıyor ve mazeret olarak da sokağa serilecek 50 milimetrelik 23 metre uzunluğunda dökme pik borunun bulunamadığını ileri sürüyor. Halbuki bu çeşid borular kullanılmış olarak piyasada pek boldur. İlgili makamların dikkat nazarını çekmenizi dilerim.»

Topraklarına sahib olmıyan göçmenler

Tekirdağı, Yavuz mahallesi, göçmenler namına Hasan Dönmez imzasile:

«Buraya iskân edildiğimiz zamandanberi on sene kadar bir müddet geçti. Kanun mucibince bize verilen tarlalara hâlâ sahib olamadık. Ellerimizde tapularımız bulunduğu ve bunları infaz için bir çok fedakârlıklara katlanarak, paralar sarfederek teşebbüslere giriştiğimiz halde topraklarımızı bir türlü ele geçiremiyoruz. İlgili makamların nazarı dikkatini celbederek müşkül durumumuzun düzeltilmesine ve kanunî hakkımızın verilmesine delâlet eylemenizi rica ederiz.»

Dört kız arasında...

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde dün dört kız arasında şiddetli bir kavga olmuştur. Dört kız, birbirlerile kıyasıya döğüşe döğüşe caddeye kadar çıkmışlardır. Kavga o derece şiddetli olmuştur ki ayırmağa teşebbüs eden erkekler, bu kavgacı kızlarla başa çıkamamışlardır. Caddenin kalabalık bir saatinde vukua gelen kavgayı kesif bir halk kütlesi de hayretle seyretmiştir.

Nihayet hâdise mahalline gelen zabıta memurları, bu kavgacı kızları müşkülâtla birbirlerinden ayırarak karakola götürmüşlerdir.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

İtalyanın «Kurtuluş savaşı»

İtalyanın teslim olmaktan umduğu netice, harbden kurtulmak idiyse, bu neticeye kavuşmaktan büsbütün uzaklaştığı, şimdiden göze çarpıyor. Çünkü İtalya, kısmen Almanyanın işgali altındadır; kısmen de Müttefiklerin işgaline geçiyor ve iki taraf, İtalyanların da iştirakile İtalya toprakları üzerinde dövüşmeğe başlamışlardır. Şayed İtalyanlar içinde faşistliğe sadık kalanlar ve İtalyayı yeniden faşistliğe kavuşturmayı umanlar varsa, Almanlarla birlikte, diğerleri de Müttefiklerle beraber hareket edecekler ,yani bir taraftan Almanlar, diğer taraftan Müttefikler, İtalyanların kanını dökecekler, yurdlarını yakıp yıkacaklar ve İtalya bütün bu keşmekeşlerden, bu ıstırablardan kurtulmadan evvel uzun bir çile çekecek ve altından kolay kolay kalkılmaz yükler taşıyarak ezilecek.

Bütün bunlar, şimdiki harbe yalnız kazanc umarak, yalnız başkalarına aid topraklara göz dikerek ve bu toprakların kolayca kazanılacağını sanarak girmenin seyyiesidir. İtalya, harbi kaybetmek ihtimallerini de peşinden hesablıyarak hareket hürriyetini daha iyi muhafaza ve daha iyi idare etmiş olsaydı, bugünkü durumu bambaşka olurdu. Fakat İtalya, mutlak ve muhakkak kazanacağına ve yalnız kazanacağına inanarak harbe girmiş olduğu için İmparatorluğunu kaybettikten başka ana vatanın da perişan olmasile karşılaşıyor ve bu halile isabetsiz bir kararın bir milleti nelere ve nerelere sürükliyeceğini vüzuh ile belirtiyor.

Bugün İtalya teşevvüş içindedir. Müttefikler, Almanlardan önce İtalyayı işgal etmek ve Almanları bir an evvel İtalyadan çıkarmak için muhtelif yerlere asker çıkarmağa çalışıyorlar. Almanlar da, Müttefiklerden önce, zaptedilmesi icab eden yerleri ele geçirmek için istical gösteriyorlar. İki taraf arasında başlıyan bu yarış, bir kaç gün sonra, belki bir istikrar ile neticelenir ve o zaman İtalya içinde cepheler vücude gelir.

Ana İtalya içinde vaziyet bu merkezde olduğu halde, ana İtalya dışında olan, fakat İtalyan askerlerinin işgali altında bulunan sahalardaki vaziyet, daha karışıktır. Bu İtalyan askerleri Balkanlarda ve Ege denizinin adalarında bulunuyorlar. Mareşal Badoglio bu askerlerin, Müttefiklere karşı ateşi kesmelerini, fakat başkalarına mukavemet etmeği emretti. Bu başkalarının kim oldukları, izaha muhtac değil. Bunlar İtalyanın sabık ortaklarıdır. Yani İtalya dahilinde İtalyanlarla Müttefikler, Almanlara karşı geldikleri gibi Balkanlarda da yerli ahali ile birlikte Almanyaya karşı silâh kullanacaklar ve Müttefikler, bu durumdan istifade ederek Balkanlara çıkarma yaptıkları zaman Almanlara karşı kendilerine yardım edecek mühim elemanlar bulacaklardır.

Almanlar, İtalya dahilinde de, İtalya haricinde de, İtalyanları silâhtan tecride teşebbüs ettikleri için sabık iki ortak arasında şimdiden muharebe başlamış olduğu bildiriliyor.

Bütün bunların öğrettiği bir hakikat, İtalyanın bir harbden çıkarak daha çetin bir harbe girmiş olduğudur.

İtalyanların kendileri buna «kurtuluş savaşı» diyorlar. Bu ismin bir hayli manalı olduğu şüphe götürmez.

Çünkü, İtalya, hakikaten bir çok şeylerden kurtulmak mecburiyetindedir. Faşistlikten kurtulmak, Alman işgalinden kurtulmak, Müttefikler işgalinden kurtulmak, Balkanlarda İtalyanın sırtına yüklenen yüklerden kurtulmak, eski ve yeni dost ve müttefiklerinin harbinden ve bombardımanından kurtulmak, elhasıl bütün milli hayatını altüst eden âmillerden kurtulmak, İtalyanın bugün girişmiş olduğu savaşın en bellibaşlı meseleleri ve hedefleri arasındadır. Bu yüzden, İtalyanların yeni savaşa verdikleri ismi yerinde saymak gerektir.

İtalya, teslim olmak vesikasını, imza ettiği andan başlıyarak bu savaşa girişmiş sayılabilir. Bakalım, İtalya bu savaşı ne zaman başaracak ve nasıl tamamlıyacak?

İtalyayı bu savaşı yapmak zorunda bırakan sebeblerin mes'uliyeti, başka bir kimseye değil, yalnız İtalyaya aiddir ve bu yüzden İtalya, ancak kendi gayretile ve azmile, bu savaşı başarmak mevkiindedir.

Savaşın güç ve uzun süreceği, İtalyan milletini fena hırpalıyacağı ve çok pahalıya mal olacağı şimdiden göze çarpıyor. Fakat İtalyan milletinin yaşamak hakkını kurtarmak için buna tahammül etmekten başka çaresi yoktur.

Ömer Rıza DOĞRUL

Şark cephesinde

Ruslar Bakmaç şehrini de zaptettiler. Cenub kesiminde çok şiddetli muharebeler fasılasız devam ediyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Bu iki şehrin zaptında yararlığı görülen tümenlere Konotop ve Bakmaç tümenleri adı verilmiştir. Bu akşam saat 20 de Moskovada 124 topun 12 salvo ateşile bu zafer kutlanacaktır.

Berlinden verilen haberler

Berlin 9 (T.P.) — Beynelmilel haberler bürosu Şark cephesi hakkında atideki malûmatı vermektedir: Şark cephesinin cenub kesiminde düşman kuvvetli tazyikte bulunuyorsa da, cephemizi yaramamaktadır. Alman kumandanlığının şimdiden ne yapmak istediği ifşa edilemez. Yalnız bu cephenin istirdad edileceği kat'iyetle söylenmektedir. Maksadımız fazla kuvvet ziyan etmemektir. Her geri verdiğimiz bir metre kadar yer için Rus kanı akıtılmaktadır.

«Avrupanın mukadderatı şark cephesinde tayin edilecek»

Berlin 9 (T.P.) — Propaganda Nazırı Dr. Göbbels, «Das Reich» mecmuasında Avrupayı kurtarmak için çalışan Almanyanın şark cephesindeki gayretini belirtmektedir. Nazırın yazdığına göre, milletimizin mukadderat ve istikbali ve hatta bütün kıt'amızın istikbali doğu cephesinde terazinin kefesine konmuştur.

Milyonlarca Alman askeri yurddan uzak bölgelerde Alman vatanını müdafaa etmektedir. Ne kadar çetin dahi olsa, biz bu tarihi vazifeyi intac edeceğiz. Bundan dolayı bize minnettar olacaklarını takdir etmiyen Avrupa milletleri bilmelidir ki, dünyanın başka hiç bir kavmi bu harbi bizim gibi başaramaz. Biz en büyük mukadderatımızı kendimiz en çetin savaşlara göğüs gererek fedakârlıklarla çizeceğiz. Bu harbde biz en kahraman bir millet olmak vasfını ihraz edeceğiz. Elbet bir gün gelecek, son meydan muharebesi de bitecektir! İşte o zaman kazanan tarafta bulunan milletlere ne mutlu! denilecektir.

İtalyada kanlı savaşlar başladı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

duğunu bildirmiştir. Albay Stimson'un ilâve ettiğine göre, Almanların İtalyada 15 ilâ 20 tümeni mevcud olduğu gibi, bu tümenleri Almanlar takviye edebileceklerdir. Albay, sözü geçen memlekette şiddetli muharebeler vuku bulması ihtimalinden bahsetmiştir.

Eufemia körfezindeki Müttefik kuvvetleri çevrildi

Berlin 9 (E.P.) — Eufemia koyunda Palmi şimalinde karaya çıkan İngiliz kuvvetleri Alman kıt'aları tarafından çevrilmiştir. Çember içine alınmış bulunan İngiliz kuvvetleri çarşamba akşamı imha edilmek üzere bulunmakta idiler.

İtalyan donanması Müttefiklere iltihak ediyor

Londra 9 (B.B.C. — İtalyan hükûmeti, bugün İtalyan donanmasına radyoda morsla hitab ederek Amiral Cunningham'ın emri altına gitmesini bildirmiştir. Spezia'da bulunan donanma cüzütamları bugün Müttefiklere iltihak etmek üzere Sicilyaya doğru yola çıkmıştır.

Hava akınları

Londra 9 (B.B.C.) — Akdeniz sahasında Müttefik hava kuvvetleri bugün İtalya üzerinde geniş faaliyette bulunmuşlardır. Büyük uçak kıt'a teşkilleri üç dalga halinde İtalyada Alman umumî karargâhının bulunduğu Frascati'ye akın etmişlerdir. Burası Romanın batıların - dadır. Buraya yüzlerce ton ağırlığında bombalar atılmış ve 25 düşman uçağı tahrib olunmuştur. Amerikan Liberatör uçakları da Foggia'daki Alman kıt'alarına hücum etmişlerdir. Burada 13 düşman uçağı düşürülmüştür. 6 Müttefik uçağı kayıbdır.

Alman resmi tebliği

Berlin 9 (T.P.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Cenubî Fransada, İtalyada, Balkanlarda ve Alman - İtalyan kıt'alarının şimdiye kadar müştereken savaştığı bölgelerde, Badoglio hükûmetinin ittifakına sadık kalmıyarak hıyanette bulunması üzerine icab eden bütün tedbirler alınmaktadır.

Kalabriya'nın batı sahillerinde bir Alman savaş uçağı birliği taarruz etmiş, düşmanın ihrac kuvvetlerine ve hele Eufemia koyunda bulunan kuvvetlere saldırmış ve burada askerî kıt'alar nakletmekte olan bir taşıt gemisini batırmıştır. Bundan başka muhtelif çapta bombalarını dört büyük gemiye ve bir de kruvazöre isabet ettirmiştir.

Cenova limanını Almanlar işgal etti

Cenova 9 (a.a.) — Limanın mahrecelerile endüstri bölgesi Alman kıt'aları tarafından abluka edilmiştir. Cenovadan geçen başlıca 3 yol da abluka altındadır. 3 Alman zırhlı tümeninin Cenovaya doğru ilerlediğine dair bir şayia dolaşmaktadır. Başka bir şayiaya göre Cenova limanı açığında bir İngiliz filosu bulunmaktadır. Alman kıt'alarının San Giulians sırtlarile Sturla kışlalarını işgal ettikleri söylenmektedir. Şehir sakin bir manzara arzetmektedir. Asker yüklü Alman kamyonları sür'atle şehrin sokaklarından geçmektedir. Hiçbir hâdise olmamıştır. Bütün mağazalar kapanmıştır. Umumî servisler kısmen işlememektedir.

Napoliye çıkan Müttefik kıtalar

İnnsbruk (T.P.) — Stfenai ajansının istihbaratına göre, Napoli civarında karaya çıkan Müttefik kıt'aları İtalyanlar tarafından hiç bir mukavemete maruz kalmamışlardır. Napoliye ihrac edilen Müttefik kuvvetleri General Aleksander ve General Mac Clark'ın komutanlığında bulunmaktadırlar.

Almanların aldığı tedbirler

Berlin 9 (E.P.) — Berlin askerî sözcüsü perşembe günü öğle üzeri vaki beyanatında, Mussolini'nin sukutu üzerine yukarı ve merkezî İtalyada askerî bakımdan mühim olan bütün noktaların Alman kuvvetleri tarafından işgal edilmiş bulunduğunu, işgal edilmemiş olanların da o zamandanberi işgal edildiğini söylemiş ve bu arada şehirlerde ancak züz'î çarpışmalar vukua geldiğini, ekseri ahvalde İtalyan ordusunun çarpışmaksızın silâhtan tecrid edildiğini ilâve etmiştir.

İtalya ile muhaberat kesildi

İnnsbruk 9 (T.P.) — İtalya ile bütün telgraf ve telefon muhaberatı dün akşamdan itibaren katedilmiştir. Yalnız askerî makamlar İtalya ile irtibatta bulunmaktadır. Şimal İtalyanın müteaddid şehirlerinde nümayişler olmuştur. Demiryolu münakalâtı normal bir surette devam etmekte ise de, kimse İtalyaya gidememektedir. Dün akşam İtalyaya kömür ve gıda maddeleri katarlarının hareketi tatil edilmiştir.

Mütareke müzakereleri memleketimizde yapılmış

Stockholm 9 (T.P.) — «Stockholms Tidningen» gazetesinin Londradan aldığı bir haberde, Müttefiklerle İtalya arasında cereyan eden mütareke müzakerelerinin evvelâ Vatikanda veya Türkiyede vukua geldiği tasrih edilmektedir.

İran, Almanyaya harb ilân etti

Londra 9 (B.B.C.) — İran hükûmeti bugün Almanyaya harb ilân etmiştir. İran iki yıl önce İngilizler ile Sovyetler tarafından işgal olunmuş ve daha sonra İran ile İngiltere ve Sovyet Birliği arasında bir ittifak muahedesi imzalanmıştı.

Bulgaristanda idama mahkûm olanlar

Sofya 9 (T.P.) — Plevne harb divanı vatana ihanet suçuyla üç Bulgarı gıyaben idama mahkûm etmiştir.

Galata köprüsü kazası

(Baştarafı 1 inci sahifede)

kelesinin bulunduğu kısma iskele baş omuzluğundan sürünerek geçmeğe başlamış, bu sırada göz demiri Köprünün kenarına takılmıştır. Vapur köprünün bu kısımlarını sökmüş ve demir kopmuş, Vatanın çapası köprüye takılı kalmıştır. Vapurun gerek Köprüye yaslanması gerekse bu sıyırmadan Karaköy köprüsü açılıp kapanacağı yerden ehemmiyetli şekilde hasara uğradığı gibi Vatan şilebi de iskele başomuzluğu loçasından hasara uğramıştır.

Kazadan sonra köprünün kapatılmasına teşebbüs edilmiş, fakat köprüyü bağlıyan zincirler kopmuş, cıvatalar kaymış olduğundan köprü kapatılamamıştır. Tramvay rayları da yerinden fırlamış ve kopmuştur.

Sabahın erken saatinden itibaren köprünün iki tarafına birikmiş olan halk ve nakil vasıtaları geçemediklerinden Karaköy ve Eminönündeki kalabalık gittikçe büyümeğe başlamıştır. Bir müddet bekleşenler Köprüden yalnız nakil vasıtalarının değil yayaların da geçemiyeceğini anlayınca iş kayıklara ve motörlere düşmüştür. Yüzlerce kayık ve birçok tepezzüh, balıkçı ve yük motörü iki sahil arasından halkı taşımağa başlamıştır. Evvelâ karşıdan karşıya adam başına beş kuruş alan kayıklar yavaş yavaş 10, 15 kuruşa kadar ücreti yükseltmişler, motörler de 25 kuruş almağa başlamışlardır. Bu şekilde hiçbir kayda ve kontrola tâbi olmadan bazan bir sandala 8-10 kişi ve bir motöre 50-60 kişi bindirilerek çok tehlikeli nakliyat başlamıştır. Ancak öğleye doğru Liman Riyaseti, bir sandalın devrilmesi üzerine harekete gelerek Şirketi Hayriyeden Galata rıhtımı ile Sirkeci araba vapur iskelesi arasından vapur işletilmesini istemiştir. Şirketi Hayriye karşıdan karşıya vapur seferleri yapmıştır.

Garibdir ki bu esnada bütün nakil vasıtaları ve hatta şu vapurların bilet ücretlerinden bile köprü mürüriye resmini alan Belediye köprünün kapalı kalmasına mukabil halkı parasız nakletmek için bir teşebbüs yapmamıştır.

Köprünün bu vaziyeti dolayısile tramvaylar İstanbul tarafında Bahçekapıdan ve Beyoğlu tarafında Karaköyden dönmüşlerdir. Tramvay idaresi sabahleyin Harbiye - Taksim - Beyazıd arasında Atatürk köprüsü yolile otobüs seferleri ihdas ederek bu hatta sekiz otobüs tahsis etmiştir. Bu otobüsler sabah yediden gece 23,30 a kadar çalışmış ve her 12 dakikada bir hareket etmiştir.

Öğleden sonra saat 14 te Köprü ancak yayalara açılabilmiştir. Bütün gün ve dün gece Köprünün üzerinde çalışmalara devam edilmiştir. Bugün akşam üzeri Köprünün nakil vasıtalarına ve belki de tramvaylara açılabileceği kuvvetle tahmin edilmektedir.

Belediye Fen İşleri müdürü Nuri, Yollar ve Köprüler müdürü Galib, Belediye avukatlarından Hasan Fehmi ve Feridundan mürekkeb bir heyet mahallinde tesbiti delâil yaparak bir rapor tanzim etmişler, bunu müteakib Belediye vapur sahibine protesto çekmiştir. Bugün de Müddeiumumilik ehlivukuf vasıtasile keşif yapacaktır.

Moskovada yeni patrik seçildi

Stockholm 9 (T.P.) — Moskovadan bildirildiğine göre, Mitropolit Sergius rey birliğile Sovyet Rusyanın Patrikliğine intihab edilmiştir. Yeni Patrik, önümüzdeki pazar günü resmen vazifesine başlıyacaktır.

Bulgar kabinesi istifa ediyor

Sofya 9 (T. P.) — Bu akşam saat 22 ye doğru Sobranya meclisi, niyabet şûrasını intihab etmiştir. Müteveffa Kralın kardeşi Kiril, Başvekil Filof ve Harbiye Nazırı General Mihof şûra azalığına intihab edilmişlerdir.

Mevsuk haberlere göre cumartesi günü niyabet şûrası Sobranyada yemin edecektir. Filof kabinesi de istifa edecektir.

Japonyadaki İtalyanlar enterne edildi

Tokio 9 (T.P.) — Japonyada bütün İtalyanlar enterne edilmiş ve İtalyanlara aid emval ve emlâk şimdilik emniyet altına alınmıştır. Her iki taraf diplomatlarının mübadelesi yakında icra edilecek ve İtalyada bulunan Japon diplomatları Almanyaya ve Japonyadaki İtalyan diplomatları ise Amerikaya iltica edecek - lerdir.

İtalya mütarekesinin uyandırdığı akisler

TOKYODA

Tokio 9 (T.P.) — «Tokio Chimbun» gazetesi «Badoglio'nun ihaneti» başlığı altında neşrettiği bir yazıda, İtalyan Başvekilinin tarzı hareketinin Japon milleti nezdinde çok büyük bir nefret uyandırdığını ve Badoglio'nun mevkii iktidara geçtiği zaman verdiği demeçden, harbi devam ettiremiyeceği anlaşılmış olduğunu tebarüz ettirmektedir. Gazete, bu olayın, Avrupayı muhafaza eden çelik Alman kalesini hiçbir suretle sarsamıyacağını kaydederek tefsirine nihayet vermektedir.

NEWYORKDA

New-York 9 (a.a.) — İtalya ile yapılan mütareke haberi bütün Birleşik Amerikada umumî heyecan uyandırmıştır. New-York'un İtalyan mahallelerinde sokaktan geçenler birbirlerile öpüşmekte ve «yaşasın sulh! Kahrolsun faşistler! Kahrolsun Mussolini» diye bağırmakta idiler. Tahmin edildiğine göre, New-York'taki heyecan, Lindberg'in 1927 de Atlantiği aştığı zaman uyandırdığı heyecandan daha fazla olmuştur.

Borsada mal fiatlarında büyük bir düşüklük kaydedilmiştir. İşler birdenbire durmuş ve sonra mutedil bir şekilde yeniden başlamıştır. İlk defa olarak vukua gelen bu teslim, harbden evvelki fiatlara dönüş hususunda bir işaret sayılmaktadır.

SOFYADA

Sofya 9 (E.P.) — Şimdiye kadar büyük hâdiselerde daima olduğu gibi İtalyanın kayıdsız şartsız teslimi meselesi hakkında da bura siyasî çevreleri tefsirlerde bulunmaktan çekinmektedirler. Sabah gazeteleri Badoglio hükûmetinin beyanatını neşrederek bu hâdisenin Berlinde sürpriz uyandırmadığı hakkındaki Alman tefsirini ilâve etmektedirler.

PEŞTEDE

Budapeşte 9 (E.P.) — Macar hududları doğrudan doğruya tehdid altında bulunmamakla beraber İtalyanın teslim olmasile harb hiç şüphesiz Macaristana biraz daha yaklaşmıştır. Siyasî mehafilin belirttiğine göre, gelecek gelişmeler Macaristanı güç kararlar karşısında bırakabilecektir.

MOSKOVADA

Moskova 9 (a.a.) — «İzvestia» gazetesi bugünkü baş yazısında, İtalyanın kayıdsız, şartsız tesliminin Hitler'in bütün müttefik ve yardımcıları arasında çok ciddi akisler uyandıracağına hiç şüphe olmadığını yazmaktadır. Sözü geçen gazetenin ilâve ettiğine göre, Kızıl ve İngiliz - Amerikan ordularının kazandıkları büyük zaferler Nazi Almanyasına öldürücü bir darbe indirilmesini mümkün kılacaktır.

KAHİREDE

Kahire 9 (Radyo) — Bütün Mısır gazeteleri İtalyanın teslim olmasını memnuniyetle karşılamaktadırlar. Elmısrî gazetesi İtalyanın teslim olmasile Mısırın İtalyan ihtiraslarından kurtulduğunu, Mussolini'nin İslâm hâmiliği komedisinin de son bulduğunu yazmaktadır.

Balkanlarda

(Baştarafı 1 inci sahifede)

harbe devam edeceklerini beyan etmişlerdir.

Hırvat askerleri Dalmaçyaya girdi

Zagreb 9 (T.P.) — Zagrebde bulunan İtalyan işgal kuvvetleri dün akşam silâhlarından tecrid edilmiştir. Hırvat ordusunun öncüleri Dalmaçyaya dahil olmuş ve ahali tarafından çiçeklerle ve büyük tezahüratla karşılanmıştır.

Mareşal Keitel Selâniğe geldi

Londra 9 (B.B.C.) — Bugün gelen haberlere göre, Alman orduları kurmay başkanı Feldmareşal Keitel Selâniğe gelmiştir.

Öldürücü darbe nerede vurulacak?

Londra 9 (a.a.) — Daily Express gazetesine göre öldürücü darbe Almanya, ya, belki de Balkanlarda vurulacaktır. Balkanlara taarruz için bir üs elde ettik. İtalyan donanmasının teslimi neticesinde şarkî Akdenizde yapılacak taarruzlar için bir çok Müttefik deniz birlikleri serbest kalmıştır.

Balkanlarda ve Rodos da dahil olmak üzere Ege adalarında 25-30 İtalyan tümeninin teslim olması Almanyanın müdafaa sisteminde açık bir gedik bırakmaktadır.

Amerikada bir Türkün ölümü

Filadelfia 9 (a.a.) — Dr. Vasıf Kadri Moralının bir tren kazası neticesinde öldüğü öğrenilmiştir.

Ölüm

D. Demiryolları memurlarından Edib Dinccanın, Sümerbank Yerli Mallar Pazarları memurlarından Mebrure Yalaz'ın valideleri, İnhisarlar Umum müdürlüğü levazım şubesi memurlarından Mithat Kunt ve Liman İşletmesi şeflerinden Cevad Yalazın kayınvalidesi Fehime Dinccan vefat etmiştir. Cenazesi bugün Pendikten kaldırılarak ikindi namazını müteakib Eyübdeki aile kabristanına defnedilecektir. Allah rahmet eyliye.

Almanyada kurulan faşist hükûmeti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

retmiştir. Bu beyannamede ezcümle şunlar denilmektedir:

«Badoglio ihanetini tamamlamıştır. İtalyanın harbe girdiği esnada Genelkurmay başkanı bulunan ve ordunun kifayetsizliğinden ve silâhsızlığından mesul olan adam; bugün vatanı düşmana teslime hazır bulunmaktadır. Badoglio, uzun senelerdenberi Mussoliniyi aldatmış ve memleketin inkirazı pahasına dahi iktidar mevkiine ulaşmağa çalışmıştır. İstikbalde Sicilyasız, Sardunyasız, müstemlekesiz ve hatta cenub eyaletlerinden mahrum bir İtalya hazırlanmaktadır. Fakat bu ihanet hiç bir zaman hakikat olmıyacaktır. Mussolini namına çalışan bir millî faşist hükûmeti tesis edilmiştir. Bu hükûmet, vatan hainlerini millet namına cezalandıracak ve İtalyayı kurtarmak ve tekrar mukavemete hazırlıyabilmek için gereken her türlü tedbirleri ittihaz edecektir.»

Millî İtalyan faşist hükûmeti İtalyan donanmasına radyo ile iki defa hitab ederek Müttefiklere teslim olmamalarını ihtar etmiştir.

Berchtesgaden'de bir harb meclisi toplandı

Stockholm 9 (a.a.) — Reuterin hususî muhabirinin bildirdiğine göre, Berchtesgaden'de Führer bir harb meclisi toplamıştır. İtalyadaki Alman kuvvetleri başkumandanı Mareşal Löhr Von Kesserling, bu mecliste hazır bulunmak üzere hususî bir uçakla İtalyadan gelmiştir. Meclis müzakerelerine iştirak edenler şunlardır:

Mareşal Goering, Himmler, Mareşal Keitel, Amiral Dönitz, esliha ve mühimmat Nazırı Speer.

Mussolini bir adaya götürüldü

Stockholm 9 (a.a.) — Zürihten Dagens Nyther gazetesine gönderilen bir habere göre Mussolini, her türlü kaçırılmak tehlikesine karşı bir tedbir olmak üzere Sardunyanın şimalinde Maddalena adasına nakledilmiştir.

20nci yıl dönümü

(Baştarafı 1 inci sahifede)

umumî idare heyeti azasından Zonguldak meb'usu Mehmed Emin Erişirgilin, Cumhuriyet Halk Partisinin kuruluş ve gelişmesi hakkındaki söylevi takib etmiştir. Sürekli alkışlarla karşılanan bu söylevden sonra Halkevi reisi Seyhan meb'usu Ferid Celâl tarafından, Partinin 20 nci yıldönümünü kutlulamak için toplanmış olan Partililer, Halkevleri, halk gencleri ve aydınların bu mutlu gün dolayısile aziz Millî Şefimize arzetmek üzere aşağıdaki telgrafları okunmuş ve büyük tezahürat ve coşkunluklar içinde kabul edilmiştir.

«Aziz Millî Şefimize,

Bugün Ankara Halkevinde, Partililer, Halkevleri, gencler ve aydınlar Ebedî Şef Atatürkün ve onun aziz inkılâb arkadaşı Millî Şefin hayırlı ellerile kurulmuş olan inkılâb partisinin 20 nci yıldönümünü kutlulamak için toplanmış bulunuyoruz. İnkılâbın iç varlığımızı besliyen, yetiştiren kuvveti ve heyecanı içinde Büyük Şefimizi gözönünde tutarak inkılâb uğrundaki and ve kararımızı bir defa daha tekrarlıyoruz.

Yurdun hürriyet ve istiklâlini korumak hususunda nasıl emirleriniz altında günden güne sıklaşan, sertleşen saflar halinde isek inkılâbımızın diri, sağlam, zarurî prensiplerini yürütmek ve bu yaratıcı, yapıcı prensiplerin dilediğini gözüne kestirdiği yollarda yorulmadan, bıkmadan çalışmak içinde bayrağımızın altında çelik gibi şuurlaşmış bulunuyoruz.

Eşsiz faziletleriniz, eşsiz rehberlikleriniz, asil şefkatleriniz hepimizin feyiz kaynağıdır. Bu inanla inkılâbın Partinin doğru, cesur erleri olmakla gururlanıyoruz. Hiç bir ışık sizin kadar bize aydınlık değildir.

Bu güzel günde millî varlığımıza, sağlığınıza tükenmez ömürler diler, ellerinizden öperim.»

Bundan sonra Mes'ud Cemil idaresinde radyo korosu tarafından halk türküleri söylenmiş ve muhtelif mevzulara ve son Parti kurultayına aid filim gösterilmiştir.

Törene başlanmadan önce, Ankaradaki Parti ocak, nahiye, kaza ve vilâyet heyetleri üyelerile Ankaradaki Partililer, Ebedî Şef Atatürkün Etnografya müzesindeki muvakkat kabrini ziyaretle bir tazim çelengi koymuşlardır.

Şehrimizdeki merasim

Cumhuriyet Halk Partisinin 20 nci kuruluş yıldönümü, dün memleketimizin her tarafında olduğu gibi, şehrimizdeki Halkevlerinde de çok canlı bir şekilde kutlanmıştır. Yapılan bu toplantılarda Cumhuriyet Halk Partisinin, inkılâblarımızdaki verimli rolü belirtilmiş ve Parti umdelerinin mana ve değeri izah olunmuştur.

Eminönü Halkevinde kalabalık bir halk kütlesinin iştirakile yapılan merasime saat 21 de İstiklâl marşı ile başlanmıştır. Bundan sonra kürsüye gelen edebiyat kolundan Tarık Zafer Tunaya, Partimizin parlak başarılarla dolu yirmi yıllık hayatını ve Parti mefhumunu izah ederek orijinal mukayeseler yapmıştır.

Bu konferanstan sonra Halkevi temsil kolu tarafından (Fedakârlık) piyesi muvaffakıyetli bir şekilde temsil olunmuştur.

Beyoğlu Halkevinde yapılan merasime İstiklâl marşından sonra Baro reisi avukat Mekki Hikmet Gelenbeğ'in hitabesile başlanmıştır.

Mekki Hikmetin Partimizin tarihini ve hukukî esaslarını izah eden hitabesi alâka ile dinlenmiştir.

Bundan sonra Halkevi gencleri millî oyunlarımızı oynamışlardır.

Beşiktaş Halkevinde yapılan merasim de çok hareketli olmuştur. İstiklâl marşını müteakıb toplantıyı açan Parti kaza idare heyeti reisi Zühtü Çubukçuoğlu Parti mefhumunu ve particiliğin ne olduğunu ve Partimizin mümtaz mevkiini ve başarılarını izah eden bir konferans vermiştir.

Müteakıben bir konser verilmiş, millî havalar söylenmiş ve çalınmıştır.

Şehrimizdeki diğer Halkevi ve Halk Odalarında da toplantılar yapılmış ve Partimizin yıldönümü kutlanmıştır.

Topuzun Kısmeti

Yazan Mahmud Yesari

No. 43

Hizmetçi kadın — Buyurunuz, Hanımefendi, bekliyorlar. (Öne düşer, Rükneddinle Hasanı koridorun nihayetindeki odaya götürür.)

Jale — (Yerinden kalkar:) Tam vaktinde geldiniz. Bonjur Hacı.

Rükneddin — (Topuzu tanıtır:) Hasan Bey.

Jale — (Topuzun elini sıkar: (Teşerrüfümüze memnun oldum.. (Kendini takdim eder:) Jale.

(Odada dört erkek vardır; Rükneddin, Şermi Adnanı tanır.)

Şermi — Hoş geldin Hacı.

Rükneddin — Hoş bulduk, Şermi bey.

Şermi — Görüşemiyoruz yahu...

Rükneddin — Bilmem! Bizi unuttunuz.

Şermi — Yeni apartımanı bilmiyorum ki.. İnsan, bir haber sarkıtır.

Rükneddin — Hiç tesadüf edemedik. (Jaleye:) Daha başlamamışsınız, görüyorum.

Jale — Sizi bekliyorduk. Şimdi başlarız. Dostlarımı tanıtayım. (Sarışın, zayıf, uzun boylu, mavi gözlü, örümcek parmaklı, adamı gösterir:) Hasan bey, Mertek oğlu.. Rükneddin bey.. Hasan bey.. Adaşsınız.

(El sıkışırlar.)

Jale — (Tıknaz, kısa boylu, sönük bakışlı, sık siyah saçlı, kalın kaşlı, kalın dudaklı, küt parmaklı, kaba elli, adamı gösterir:) Bahri bey Akbudak.. Rükneddin bey.. Hasan bey.. (El sıkışırlar.)

Jale — (Çöküş omuzlu, saçları dökülmüş, lokma göz, yanakları, çenesi sarkık, yumuşak elli adamı gösterir.) Tahir bey, Deli Poyraz.. Rükneddin bey, Hasan bey...

(El sıkışırlar.)

Jale — (Şermiye:) Sizi tanıtmağa hacet yok, yavrum: (Rükneddinle Topuz, otururlar)

Şermi — Artık başlıyalım.

Jale — Ne kadar sabırsızsın, Şermi. Şimdi masayı hazırlarım. (Odadan çıkar.)

(Elinde bir küçük sepetle girer:(Getirdim, yavrum.

Bahri — (Acele yerinden kalkar, Jaleye doğru gider, elinden sepeti almak ister:) Veriniz.

Jale — Siz zahmet etmeyin, ben, hazırlarım. Oturun. (Masa hazırlanır.)

Jale — Fişle mi oynıyacaksınız?

Tahir — Fişe, ne lüzum var? Poker değil ki....

Şermi — Ufak oynamak istiyen, fişle oynar. Para bozmak, uzun sürer. Sonra, fişle oynamanın zevki başkadır. Oturmak için, kâğıd çekelim.

Jale — Bir dakika müsaade edin, kâğıdları açayım, yavrum,

(Rükneddin, Jaleden gözlerini ayırmaz. Jale, kâğıdları açar, karıştırır, masanın üzerine yayar.)

Şermi — Çekelim.

(Topuzdan maadası, kâğıd çekerler, bakarlar.)

Tahir — (Kâğıdını gösterir:) Oryaas.. Bir iskemle çeker, oturur:) Ben, buraya oturuyorum.

Jale — Ben krupiye olacağım, solunuza oturayım. (Oturur.) Diğerleri de yerlerini alırlar.)

Jale — (Tahire:) Ne ile açıyorsunuz?

Tahir — (Cebinden cüzdanını çıkarmıştır, para ayırır, masanın üzerine bırakır cüzdanını cebine koyar, ortaya on lira sürer:) Birden azıtmıyalım, ufaktan başlıyalım. On lira..

Bahri — Banko.

Tahir — (Jaleye:) Kâğıdları veriniz. (Jale kâğıdları dağıtır. Masadakiler önlerine para çıkarırlar.)

Tahir — (Kâğıdına bakar:) Ben, kâğıd istiyorum, bey, ne diyecek?

Bahri — (Kâğıdına bakar, atar:) Sekiz!

Şermi — Başlangıç güzel.

(Jale kâğıdları sepete atar.)

Bahri — Aldık, yemedik ya. On..

Rükneddin — Banko.. (Jalenin verdiği kâğıdları gözleri ve parmaklarile muayene etmektedir.)

Bahri — Kart...

Rükneddin — İstemez.

Bahri — (Jalenin açtığı kâğıda bakar, kâğıdlarını atar:) Tıkadı.

Rükneddin — (Kâğıdlarını atar:) Altı...

Bahri — Kazandınız.

Rükneddin — Aynen on.

Şermi — Piyasa durgun.

Hasan — Banko.

Rükneddin — (Jalenin verdiği kâğıdı alır, bakar:) Kart...

Hasan — Kart...

(Jale, kâğıd açar.)

Rükneddin — (Kâğıdlarını atar:) Altı..

Hasan — Kâğıdlarını atar:) Yedi..

Şermi — Sıra ile düşüyor..

Hasan — On..

Şermi — Banko.

(Jale, kâğıd verir.)

Hasan (Kâğıdına bakar:) Kart.

Şermi — Kart.

Hasan (Jalenin açtığı kâğıda bakar, kâğıdlarını atar:) Altı..

Şermi — (Kâğıdlarını hiddetle atar:) Beş.. Sıra, bana kadarmış.. Bana gelince, sırayı şaşırdı.

Hasan — Yirmi lira.

Tahir — Banko.

(Jale, kâğıd açar. Oyun bir-birine büyür.)

Rükneddin — Bir dakika müsaadenizi rica edeceğim.

Bahri — Estağfirullah, buyurun.

Rükneddin — (Topuzu gösterir:) Benim yerime oturacak. Kâğıdları o çeksin. Ben bakacağım.

Bahri — Olur.

Topuz — (Rükneddinin yerine oturur:) Ne yapacağım ki?

Rükneddin — Ben, sana gösteririm.

(Jale, kâğıd verir.)

Rükneddin — Bu kâğıdları al. (Tarif eder:) Şöyle, etrafına göstermeden aç... (Topuz, kâğıdları açar, Rükneddin bakar.)

Bahri — (Kâğıdlarına bakar:) Kart.

Rükneddin — İstemez.

Bahri — Kart. (Jalenin açtığı kâğıda bakar, kâğıdlarını açar:) Dokuz.

Rükneddin — (Topuza:) Kâğıdları at.. Altı..

Bahri — (Jaleye on lira uzatır:) Buyurunuz.

Jale — Mersi, yavrum.

Bahri — Yüz kırk.

Rükneddin — Banko.

(Jale, kâğıd verir.)

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,03 Fasıl heyeti
7,32 Jimnastik	19,00 Haberler
7,40 Haberler	19,20 Dans orkes.
7,55 Müzik (Pl.)	19,45 İktısad saati
★	20,00 Şarkılar
12,30 Program	20,15 Rad. Gazetesi
12,33 Şarkılar	20,45 Temsil
12,45 Haberler	21,30 Konuşma
13,00 Müzik (Pl.)	21,45 Salon orkes.
★	22,30 Geçmiş gün
18,00 Program	22,35 Haberler
	22,50 Kapanış

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Bir oyun. 2 — Geçmiş zamanlar (cemi), bir emir. 3 — Sayı ve tane (eski dilde), iplik gibi ince şeylerden. 4 — Bir cins yünlü kumaş, sıfat eki. 5 — Öldüren .6 — Nezretmek. 7 — Sırlı cam, ülke. 8 — Dudaklarla sıkıştırıp içeri çekmek, yiğit. 9 — Fasıla, yemin.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Amele birliği. 2 — Maymunun yiyeceklerini sakladığı yer, zemin. 3 — Endişeye düşme. 4 — Yel, canlıların en ileri tipi. 5 — Mükemmel, nota, benzer. 6 — Bir tanesi için yüz köpek birbirine girer. 7 — Ekvator kuşağına yakın yerlerden, bitki cinslerinden birinin teferruatından. 8 — Arzu ve rica, genişlik. 9 — Gömme, arka.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	U	N	D	U	R	A	C	I
2	O	N	■	A	D	E	L	E	■
3	L	■	E	M	■	D	E	N	K
4	S	A	K	L	I	■	S	K	İ
5	A	T	M	A	■	E	T	■	L
6	A	L	E	M	■	N	A	Ş	İ
7	T	A	K	A	T	■	■	A	D
8	İ	M	■	K	A	N	D	İ	L
9	■	A	V	■	S	A	İ	R	E

BORSA

İstanbul Borsasının 9/9/943 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5.24
New-York — 100 Dolar	129,—
Cenevre — 100 İsviçre Fr.	29,9760
Madrid — 100 Pezeta	12,9375
Stockholm — 100 İsveç Kr.	30,7690
ESHAM VE TAHVİLÂT	
%7 934 Sıvas - Erzurum 2-7	20.07
%7 Birinci tertib Millî Müdafaa	20,32

Satılık merdiven

Bir kattan diğer kata çıkan karaağacdan mamur cilâlı 19 basamaklı merdiven acele satılıktır. Müracaat 8 - 12 ye kadar. Telefonla 20893.

Mürebbiye aranıyor

12 yaşında bir kıza İngilizceyi öğretecek 40 yaşından yukarı bir mürebbiye aranıyor. Hizmet şahadetnamesi sureti-ni ve referans göstererek şartlarını (İngiliz) rumuzile İstanbul 176 posta kutusu adresine bildirmeleri.

İstanbul Defterdarlığından:

Ticaret ve Sanayi ve Demir İşleri Türk Anonim şirketi (200,000) iki yüz bin lira sermayesini temsil etmek üzere çıkaracağı beheri (100) yüz lira kıymetinde (1) bir numaradan (500) beş yüz numaraya kadar (500) beş yüz aded A tertibi, keza beheri (1000) bin lira kıymetinde (1) bir numaradan (150) yüz elli numaraya kadar (150) yüz elli aded B tertibi hisse senedlerinin (2200) iki bin iki yüz lira damga resmini 16/8/943 tarihli ve 208949/2753 numaralı makbuz mukabilinde Defterdarlık veznesine yatırmıştır.

Keyfiyet damga resmi kanununun 30 uncu maddesi hükmüne tevfikan ilân olunur. (8992)

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

İstanbul Vakıflar Orman İşletme Müdürlüğünden:

Alemdağ ormanlarının 6 No.lı maktaında mevcud kestane kayın, gürgen, kızıl ağaclar kestirilerek tomruk mertek sepet çubuğu ve odun yaptırılacaktır.

1 — Kesilecek miktar takriben 2000 metre mikâb kerestelik ağac ve 4500 metre mikâba muadil takriben 4 bin ton mahlût odundur.

2 — Bu işe aid vahid fiat cedveli ve şartnameyi Çemberlitaş Vakıflar sokaktaki Büromuzda görebilirler.

3 — İsteklilerin 10/9/943 gününe kadar teklif mektublarile Büromuza müracaatleri. (8898)

Maliye mektebi için talebe alınacak

Maliye Vekâletinden:

1 — Ankarada açılmış olan parasız, yatılı Maliye mektebinin 11 ilkteşrin «943» tarihinde başlıyacak tahsil devresi için müsabaka ile talebe alınacaktır. Tahsil müddeti «3» senedir. Mekteb Lise derecesinde olduğundan mezunları «20» lira aslî maaş veya bir derece yukarı ücretle Maliye memurluklarına tayin edilecekleri gibi askerliklerini de kısa hizmetli olarak ifa etmek hakkını haiz olacaklardır.

2 — Müsabakaya aşağıdaki şartları haiz olanlar girebilirler.

A — Türkiye Cumhuriyeti teb'asından ve Türk ırkından olmak.

B — Yaşı «23» ü geçmemiş bulunmak.

C — En az Orta mekteb mezunu olmak (orta mekteb derecesinde tahsil) veren diğer mekteblerden mezun olanlar ve orta okul üstündeki mekteblere müdavim olanlardan orta tahsillerini orta okullardan gayri mekteblerde tamamlıyanlar müsabakaya kabul edilmez.)

3 — İkinci maddedeki şartları haiz olanların «25/Eylûl/1943» akşamına kadar Afyon, Aydın, Balıkesir, Bursa, Bolu, Burdur, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İzmir, İstanbul, Kastamonu, Konya, Muş, Samsun, Sıvas, Seyhan, Tırabzon, Van ve Yozgat Defterdarlıklarına ve Ankarada Maliye mektebi müdürlüğüne yazı ile müracaat etmeleri ve aşağıda yazılı Belgelerin asıllarını veya Noterden tasdikli örneklerini ibraz etmeleri lâzımdır.

A — Nüfus hüviyet cüzdanı (Taliblerin askerlik kanunu muvacehesindeki vaziyetleri Nüfus hüviyet cüzdanlarına askerlik dairelerinde verilmiş olması lâzım gelen meşruhat ile tesbit edilecektir. Binaenaleyh talibler tarafından ibraz olunacak Nüfus hüviyet cüzdanları, yaşlarına göre ilk veya son yoklamalarının yapıldığına ve kendi yaşlarındaki efrad askere çağırılmış olduğu takdirde tecil edildiklerine veya muvazzaf hizmetlerini yapmış olduklarına dair askerlik şubelerince verilmiş olması lâzım gelen meşruhatı ihtiva etmelidir.

B — Doğruluk kâğıdı (İkametgâh Emniyet dairesinden alınacaktır. Tahsiline ara vermemiş olanlardan bu belge aranmaz).

C — Mahkûmiyeti olmadığına dair vesika (ikametgâh Cumhuriyet Müddeiumumiliğinden alınacaktır).

D — Resmi tabib raporu (Talibin tam sıhhatli ve bünyesinin memleketin her tarafında vazife görmesine elverişli olduğu bu raporda tasrih olunacaktır).

G — Başı açık çıkarılmış 6,5 + 9 eb'adında altı aded fotograf.

4 — Müsabaka imtihanı yazılı ve sözlüdür. Yazılı imtihan yukarıda gösterilen Defterdarlıklarda «27/Eylûl/1943» tarihinde sözlü imtihan Ankarada Maliye mektebinde «8/İlkteşrin/943» tarihinde yapılacaktır. Gerek yazılı gerekse sözlü imtihanlar Orta okul Müfredat programına giren derslerden yapılır. Yazılı imtihanı kazananların isimleri bu imtihana girdikleri yerlerde ilân olunur. Sözlü imtihanda kazanamıyanların yazılı imtihan yerinden Ankaraya gelip gitme yol masrafı olarak Maliyece tesbit olunacak para kendilerine ödenir. Mektebe kabul edilenler Maliye Vekâleti emrinde (6) sene mecburi hizmet yapacaklarına dair Noterce resen tanzim edilmiş nümunesine uygun taahhüd senedi verirler ve muayyen bazı giyim eşyasını beraberlerinde getirirler. Fazla tafsilât almak istiyenler Ankarada Maliye mekteb müdürlüğüne ve her vilâyette Defterdarlığa müracaat edebilirler. (8854)

Tıb Fakültesi Dekanlığından:

Adlî Tıb Beşeri Fiziyoloji, Mikrobiyoloji Enstitülerile birinci, ikinci kadın, doğum, kulak, boğaz, burun birinci iç tedavileri, frengi ve üroloji kliniklerinde münhal asistanlıklar vardır.

Talib olanların yabancı dil imtihanları yapılmak üzere eylûlün yirminci pazartesi gününe kadar Dekanlık kalemine müracaat etmeleri. (8940)

Maden direği kesme ve taşıma işi

Devlet Orman İşletmesi Adapazarı Revir Âmirliğinden:

Ormanı	Miktarı M3.	Miktarı D3.	Kesimi aded üzerine vasatî flatı	Taşıma Lira	İlk teminatı Lira	Deposu
Kiliselik	1208	937	17 kuruştan	25	2433	Dinsiz köprüsü
Deliahmed deresi	369	353	17 kuruştan	10	328	Sakarya şahilleri deposu

1 — Yukarıda yazılı maden direkleri damgalı kayın ağaçlarından imal edilip iki ay içerisinde depolarına taşınma münakasası 20/9/943 pazartesi günü saat 15 de Adapazarı Revir Âmirliği binasında müteşekkil Komisyon huzurunda yapılacaktır.

2 — Şartnameler Ankara Orman Umum Müdürlüğünde, İzmit Revir Âmirliğinde, Adapazarı Revir Âmirliğinde, Hendek Karasu Merkez Bölge Şefliklerinde ve İstanbul Orman Çevirge Müdürlüğünde görülebilir.

3 — İsteklilerin kanunî vesikalarile mezkûr gün ve saatte yukarıda yazılı Komisyona müracaatleri. (8977)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (182000) yüz seksen iki bin lira olan ve Haydarpaşa ile Sirkeci arasında vagon nakli için (1) bir aded çift duba (27 eylûl 1943) pazartesi günü saat (16) on altıda Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (10350) on bin üç yüz elli liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalar ve şartnamesinde yazılı olan deniz vesaiti inşaatile iştigal ettiğini natık vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (15) on beşe kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8916)

Maliye Vekilliğinden:

TUĞLA SATIN ALINACAK

İş: 350 bin aded tuğla.

Teslim yeri: Ankara - Çankırı caddesinde 5 numaralı orta okul yanında Maliye Meslek okulu inşaat şantiyesi.

Tahmin bedeli: Beher bini 65 liradan 22750 liradır.

Muvakkat teminat: 1706 lira 25 kuruştur.

İhale şekli: Kapalı zarf.

İhale yeri: Maliye Vekâleti Millî Emlâk Umum Müdürlüğü idaresinde.

İhale günü: 28/9/943 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 te.

Şartname Maliye Vekâleti Millî Emlâk Umum Müdürlüğünde görülebilir. (8943)

Talebeye möbleli kiralık oda

Cumartesi, pazar, pazartesi, salı günleri, Sultanahmed Mehmedpaşa yokuşu 21 No. ya müracaat.

Zayi — Polis 4 üncü şubeden aldığım ikamet tezkeremi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan zayiin hükmü yoktur.

Fransız tebaasından Olmazu Lucie

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

Aşağıda cins ve miktarları yazılı 26 kalem inşaat malzemesi pazarlık suretile satın alınacaktır. Bu malzemelere aid teklif mektubları 10/9/943 cuma günü akşamına kadar Umum Müdürlük Malzeme İşleri Dairesi Müdürlüğüne tevdi edilmesi şarttır. Bu tarihten sonra verilecek teklifler nazarı itibara alınmıyacaktır. Vaki teklifler 20/9/943 tarihine kadar muteber addedilecektir.

1 — Kireç. Eskişehir - Konya, Adana hattına yakın yerlerden, 1000 ton.
2 — 6 m/m lik yuvarlak çubuk demir 50 ton.
3 — 24 ilâ 26 m/m lik yuvarlak çubuk demir 68 ton.
4 — 18 m/m lik yuvarlak çubuk demir 50 ton.
5 — Lâma demiri 5 X 75 m/m lik 21 ton.
6 — Beton arme bağlama teli, 3 ton.
7 — Kiremid bağlama teli 1 ton.
8 — Çivi 0.28/5 eb'adında 46, çivi 0.46/12 eb'adında 14, 0,55/14 eb'adında 13 ton, 0 X 6/18 eb'adında 7 ton.
9 — Galvanizli çivi 7 Cm. boyunda 500.000 aded.
10 — Çinko No. 12 yirmi beş ton.
11 — Cam asgarî 2 mm kalınlık ve asgarî 50 X 60 Cm. eb'ad 4000 m2
12 — Menteşe, germen kapı pencere No. 12 Sağ. 6000 No. 12 sol 6000 aded.
13 — Menteşe germen kapı No. 14 sağ, 1400 sol 1400 aded,
14 — İspanyolet 1500
15 — Vasistas 2420 aded,
16 — İçerden 152 aded,
17 — Gerden konma büyük sürgülü fişli yale kilidi, ambar harici kapı için 440 aded,
18 — İçerden konma K. yale kilidi, ikametgâh harici kapı için 170 aded,
19 — Gömme fişli kilid dahili kapı için komple 1070 aded,
20 — Kapı sürgüsü 2987 aded.
21 — Kapı kolu, ambar için 880
22 — Metal Depluvaye 10000 m2,
23 — Kafes teli 7000 m2
24 — Vidalar, ağac vidası 7/12 Cm. 2150 kilo.
25 — Galvanizli oluklu saç 240 ton.
26 — Tecrid bütünlemesi 4 ton. (8918)

İstanbul Vakıflar Orman İşletme Müdürlüğünden:

Üsküdara 23 kilometre mesafede ve şose kenarında Alemdar köyü deposundan Üsküdarda Şemsipaşa civarındaki depomuza dört bin ton odun ve iki bin metre mikâb tomruk naklettirilecektir.

İsteklilerin her iki depoyu ve nakledecekleri hamuleyi mahallinde görerek teklif mektublarile 10/9/943 tarihine kadar Çemberlitaş Vakıflar sokaktaki Büromuza müracaatleri. (8899)

MEMUR ARANIYOR

Bir İngiliz Şti. ne aid fabrikanın, ileride kısa seyahatler dahil, büro muamelâtında çalışmak üzere iyi türkçeye vâkıf şayanı itimad, temiz ahlâklı ve çalışkan bir Türk memura ihtiyac vardır. Az ingilizce ve eski yazıyı bilenler tercih olunur. (Posta kutusu No. 25 Şişli) adresine mektubla müracaat olunması.

İstanbul Defterdarlığı ilânları

Mükellefin ismi	Semti, kazası ve mahallesi	Sokağı	No.sı	Cinsi	Miktarı	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Yordanoğlu Dimitri Ayanoğlu	Fatih Küçükmustafapaşa	Hisarönü	15.17, 19,21	Arsa	125 M.	975	74	Tamamı

Yenicami Maliye şubesine borclu Yordan oğlu Dimitri Ayanoğlunun yukarıda yazılı emlâkinin 27/9/943 pazartesi günü saat 14.30 da birinci müzayedesi, 7/10/943 perşembe günü saat 14.30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Fatih Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8993)

Mükellefin ismi	Semti, kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Keğork Makascı	Samatya Hacievhad	Hacımanol	72	Ahşab ev	792	60	Tamamı

Beyazıd Maliye şubesine borclu Keğork Makascının nısfı kendisinin diğer nısfı karısı Staniğin üzerinde mukayyed bulunan yukarıda yazılı emlâkin 27/9/943 pazartesi günü saat 14.30 da birinci müzayedesi 7/10/943 perşembe günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Fatih Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8994)

Mükellefin ismi	Semti, kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Yasef Dilnar	Fener Hızırçavuş	Vodina	174	Kârgir ev	1920	144	Tamamı

Eminönü Maliye şubesine borclu Yasef Dilnarın karısı Saranın mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkin 27/9/943 pazartesi günü saat 14.30 da birinci müzayedesi, 7/10/943 perşembe günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Fatih kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracatleri ilân olunur. (8995)

Mükellefin ismi	Semti, kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Tamamının kıymeti	Hissenin teminatı	Hissesi
Yordanoğlu Dimitri Ayanoğlu	Eminönü Hocapaşa	İbnikemal	34	Kârgir hane	3600	135	1/2

Yenicami Maliye şubesine borclu Yordanoğlu Dimitri Ayanoğlunun 1/2 hissesinin mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkin 17/9/943 cuma günü saat 14,30 da birinci müzayedesi, 27/9/943 pazartesi saat 14.30 da kat'î ihalesi icra kılınacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Eminönü kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8996)

İstanbul Vakıf Ormanlar İşletmesi Müdürlüğünden:

İşletmemizde münhal 10 lira aslî maaşlı memuriyete 10/9/943 cuma günü saat 14 te yapılacak olan imtihanda orta mekteb mezunu alınacaktır.

Alâkadarların evrakı müsbitelerile Büromuza müracaatleri ilân olunur. (3902)

Pendik Veteriner Bakteriyoloji Enstitüsü müdürlüğünden

1 — Müessese namına açık eksiltme ile 8 baş serum öküzü satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4800 lira olup muvakkat teminatı 360 liradır.

3 — İhale 22/9/943 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 15 de İstanbulda Cağaloğlunda İstanbul Erkek Lisesi yanında Yüksek Mektebler muhasebeciliğinde müteşekkil Komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Kanunî evsafı haiz istekliler şartnamesini her gün müessese müdiriyetinde görebilirler. (8768)

Üniversite Rektörlüğünden:

Tıb Fakültesinin bütünleme imtihanlarına birinciteşrinin 4 üncü pazartesi günü başlanacaktır. (9036)

Devlet Denizyolları işletme U. M. ilânları

BOSTANCI ADALAR ARASINDA İŞLEYEN MOTÖR SEFERLERİNİN LAĞVI

Bostancı ile Adalar arasında tecrübe mahiyetinde olarak yapılmakta olan motör seferlerinin mevsim dolayısile 15 Eylûl 943 tarihinden itibaren lâğvedileceği sayın yolculara ilân olunur. (9039)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Gemilerimiz ihtıyacı için 3000 metre tente bezi, 3000 metre anbar muşambası ve 1500 metre branda bezi satın alınacaktır. Bunları vermek istiyenlerin nümune, verebilecekleri mal miktarı, teslim müddeti ve en son fiatlarını bildiren tekliflerini muhtevi zarflarını kapalı ve mühürlü olarak en geç 14/9/1943 salı günü saat 16 ya kadar idare merkezindeki Alım Satım Komisyon Reisliğine tevdi etmeleri.

İstanbul Memurlar Kooperatifinden:

1 — Dar gelirlilerle mütekaid, dul ve yetimlerin Temmuz, Ağustos, Eylûl istihkaklarına aid şeker tevziatı 15/9/943 günü akşamı sona ereceğinden istihkak sahiblerinin acele etmeleri ve bir an evvel şekerlerini almaları rica olunur.

2 — Kopratife aid Opel markalı bir aded kamyon satılıktır. Talib olanlar her gün kooperatif müdüriyetine müracaat edebilirler. (8975)

Üsküdar Mithatpaşa Kız Enstitüsü Müdürlüğünden:

Okulda 1 eylûl tarihinden itibaren kayıtlara başlanmıştır. Okul yatılı ve yatısız olarak talebe kabul etmektedir.

Malî vaziyeti müsaid olmıyan talebenin temrin masrafı okulca temin edilir.

Her gün saat 9 dan itibaren okul idaresine müracaat.

Adres:
Üsküdar Doğancılar caddesi.
Telefon No 60208 (9009)

İ. E. T. T. İşletmelerinden:

Malzemenin cinsi	Muvakkat teminat	Tarih	Mübayaa şekli
1 — Konsol ara lâması istinad ayağı imali	937.50 lira	15/9/943	Mektubla teklif
Kablo muhafaza borusu, demir kolye, izolâtör mesnedi	1087.50 lira	16/9/943	Mektubla teklif

2 — Teklif mektubları yukarıda zikredilen tarihlerde en geç saat 17 ye kadar Metro han Levazım Servisine verilmiş olacaktır. Şartnameler parasızdır.

DOKUMA USTASI ARANIYOR

SÜMERBANK İPLİK VE DOKUMA FABRİKALARI MÜESSESESİ BAKIRKÖY BEZ FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Kasalı şalt otomatik dokuma tezgâhlarından iyi anlar uzun müddet bu işlerde çalışmış dokuma ustalarına ihtiyac vardır. San'at okulu mezunu olanlar tercih edilir. Verilecek ücret iktidar ve kabiliyetile mütenasib ve dolgundur.

İsteklilerin 15/9/943 tarihine kadar Fabrika İdaresine müracaatleri. (8718)

Tunceli Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Tunceli Vilâyeti dahilinde Mameki - Seyithan - Pülümür Mutu köprüsü yolu ikinci kısım ikmal inşaatır.

Bu iş için muhammen keşif bedeli 833959 lira 37 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

a — Eksiltme şartnamesi
b — Mukavele projesi
c — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
d — Hususî şartname
e — Şose ve köprüler fennî şartnamesi
f — Serıdöpri
g — Mesaha hulâsai keşfiye celveli grafiği
h — Tahlili fiyat cetveli

j — İstiyenler bu işe aid evraktan şose ve köprüler şartnamesile Bayındırlık işleri genel şartnamesinden maadasını 10 lira mukabilinde Tunceli Nafıa Müdürlüğünden satın alabilirler. Şose ve Köprüler fennî şartnamesile Bayındırlık işleri genel şartnamesini görmek istiyenler Tunceli Nafıa Dairesinde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — Eksiltme 24/9/943 tarihine müsadif cuma günü saat 16 da 4. U. M. binasındaki Tunceli Nafıa Müdürlüğü odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 37108 lira 37 kuruş muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

a — İhaleden tatil günleri hariç en az üç gün evvel Tunceli Vilâyetine müracaat ederek bu işe girebilmek için alınmış ehliyet vesikası

b — Ticaret ve sanayi odası sicil vesikası

c — Bir senede 150,000 liralık şose ve imalâtı sınaiye işini muvaffakıyetle ikmal etmiş olduğuna dair vesikası

5 — Teklifler 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Tunceli Nafıa idaresindeki Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde teslim edilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve artırma eksiltme ihale kanununa uygun olarak mühür mum ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. (8925)

Nişantaşı Kız Enstitüsü Müdürlüğünden:

1 — Taşrada açılacak meslek okulları için su geçmez kumaştan 200 aded hurç pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İhale 13/9/943 pazartesi günü saat 14 te Nişantaşı Kız Enstitüsünde toplanacak Komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 1080 liradır.

4 — Eksiltmeye iştirak edecekler teminat makbuzlarile Ticaret Odasının 943 yılı vesikasını göstermeğe mecburdurlar.

5 — Şartları öğrenmek, mühürlü nümuneyi görmek istiyenlerin Okul İdaresine müracaatleri. (9034)

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Aylık 70 lira ücretli bir daktiloluk için 13/9/943 pazartesi günü saat 13,30 da imtihan yapılacaktır. İstklilerin ehliyet ve sair evraklarile birlikte meslek heyetleri raportörlüğüne müracaatleri. (9035)